

Bydgoszcz, dnia 29 listopada 2018 r.

Sprawozdanie z kontroli przeprowadzonej w Domu Pomocy Społecznej w Bożenkowie za okres od 26 listopada 2016 roku do dnia 19 listopada 2018 roku

Kontrola w Domu Pomocy Społecznej w Bożenkowie została przeprowadzona w dniu 19 listopada 2018 roku przez Sędziego Sądu Rejonowego w Bydgoszczy Marzenę Kalocińską na podstawie art. 43 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz.U. 2017.882 ze zm.).

Kontrola obejmowała: zasady funkcjonowania placówki, warunki życia mieszkańców, przestrzeganie praw osób przebywających w placówce, legalność przyjęcia i przebywania w placówce, prowadzoną dokumentację dotyczącą zastosowania przymusu bezpośredniego i świadczeń zdrowotnych stwarzających podwyższone ryzyko dla osób przebywających w placówce, współdziałanie placówki z rodzinami i opiekunami, prawidłowość i terminowość załatwiania skarg i wniosków osób przebywających w placówce.

Stanowisko dyrektora Domu Pomocy Społecznej w Bożenkowie piastuje Pani Magdalena Lewandowska.

Sprawozdanie sporządzono na podstawie ustnych oświadczeń dyrektora placówki, pracownika socjalnego Pani Alicji Rojkowskiej, oraz kierownika Działu Opiekuńczo-Terapeutycznego Pani Agnieszki Grzona, losowej kontroli dokumentacji oraz bezpośredniego kontaktu z osobami przebywającymi w placówce.

Dom Pomocy Społecznej w Bożenkowie funkcjonuje od 28 lat, powstał 31 października 1990 r. Jest placówką stałego pobytu przeznaczoną dla osób dorosłych, niepełnosprawnych intelektualnie, w której aktualnie przebywa 70 mężczyzn: 15 osób w przedziale wiekowym 18-39 lat, 37 osób w przedziale wiekowym 40-59 lat, 9 osób w przedziale wiekowym 60-64 lata, 8 osób w przedziale wiekowym 65-74 lata, 0 osób w przedziale wiekowym 75-79 lat, 1 osoba w przedziale wiekowym 80 lat i powyżej. Wszystkie osoby zameldowane są w placówce na pobyt stały. Osoby te są niezdolne, ze względu na stan zdrowia do zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych, potrzebują całodobowej opieki, również ze względu na towarzyszące niepełnosprawności intelektualnej schorzenia somatyczne.

Skierowanie do Domu Pomocy Społecznej w Bożenkowie wydaje ośrodek pomocy społecznej właściwy dla miejsca zamieszkania osoby ubiegającej się o pobyt w danej placówce, w oparciu o następujące dokumenty: pisemny wniosek, wywiad środowiskowy, opinię ośrodka pomocy społecznej dotyczącą sprawności psychofizycznej osoby, zaświadczenie lekarskie wydane przez lekarza zakładu opieki zdrowotnej i zaświadczenie o wysokości dochodów.

Umieszczenie osoby w Domu Pomocy Społecznej w Bożenkowie odbywa się na podstawie decyzji Starosty Bydgoskiego lub Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie z jego upoważnienia. W przypadku osoby ubezwłasnowolnionej wniosek o skierowanie do domu pomocy społecznej składa przedstawiciel ustawowy -załączając zezwolenie sądu opiekuńczego.

W 2017 r. zmarło 2 mieszkańców placówki: ...A... -16 maja 2017 r. iB...-25 maja 2017 r. Na zwolnione miejsce przyjęty został ...C... i ...D... obaj w dniu 31 maja 2017 r. Nie są to osoby ubezwłasnowolnione. W 2018r. zmarł 1 mieszkaniec placówki: ...E... -26 marca 2018 r. Na zwolnione miejsce przyjęty został ...F... w dniu 30 marca 2018 r., przeniesiony z innego domu pomocy społecznej. Jest to osoba ubezwłasnowolniona całkowicie. Wprawdzie Sąd Rejonowy w Bydgoszczy w dniu 13 stycznia 2015 r. w sprawie sygn. akt VI RNs 587/14 prawomocnym postanowieniem umieścił w/w osobę w domu pomocy społecznej, jednak w aktach w/w osoby brak było końcowego orzeczenia sądu, a znajdowało się jedynie orzeczenie o udzieleniu zabezpieczenia w sprawie na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 22 października 2014 r. sygn. akt VI RNs 587/14.

Aktualnie na przyjęcie do Domu Pomocy Społecznej w Bożenkowie oczekują 4 osoby.

W kontrolowanej placówce jest 49 mieszkańców całkowicie ubezwłasnowolnionych, częściowo ubezwłasnowolnionych 3 osoby. Opiekunami prawnymi dla 31 mieszkańców całkowicie ubezwłasnowolnionych są pracownicy i byli pracownicy (byli pracownicy dla 2 osób), a dla 2 częściowo ubezwłasnowolnionych kuratorami. Natomiast dla 18 ubezwłasnowolnionych całkowicie opiekunami prawnymi są członkowie rodzin oraz 1 kurator dla częściowo ubezwłasnowolnionego.

Struktura mieszkańców pod kątem niepełnosprawności intelektualnej przedstawia się następująco: lekki stopień niepełnosprawności -12 osób; umiarkowany stopień niepełnosprawności intelektualnej-15 osób, znaczny stopień niepełnosprawności intelektualnej -28 osób, głęboki stopień niepełnosprawności intelektualnej -15 osób. Czterech mieszkańców choruje na schizofrenię. Jedna osoba jest leżąca na stałe - ...G... lat 38, całkowicie

ubezważniony, którego opiekunem prawnym jest matka. Drugą osobę leżącą - z racji podeszłego wieku pracownicy placówki mobilizują do podjęcia ruchu.

Do placówki stale w uregulowanym zakresie jeden raz w tygodniu (środa) przyjeżdża lekarz internista (w razie konieczności jest kontakt telefoniczny z lekarzem) oraz 2 razy w tygodniu lekarz psychiatra. Mieszkańcy w razie konieczności leczenia specjalistycznego są dowożeni do lekarza w Bydgoszczy.

Każdy mieszkaniec ma założony zeszyt konsultacji, w którym odnotowywane są konsultacje i zalecenia lekarskie (lekarza pierwszego kontaktu i lekarza specjalisty). Oprócz tego jest ogólny zeszyt specjalistycznych konsultacji lekarskich dla wszystkich mieszkańców. Historie choroby psychicznej prowadzone są przez lekarza psychiatrę w odrębnych teczkach konsultacyjnych, założonych dla każdego mieszkańca. Każdy mieszkaniec placówki ma teczkę z dokumentacją, dotyczącą przyjęcia do placówki.

Konsultacje psychiatryczne każdego z mieszkańców odbywają się co najmniej raz w roku, a częściej w zależności od indywidualnych potrzeb mieszkańców.

Mieszkańcy placówki posiadają następujące źródła dochodu: renty rodzinne i socjalne – 42; renty socjalne – 18; renty inwalidzkie – 10. Ponadto 27 osób przyjętych po dniu 01 stycznia 2004 r. otrzymuje zasiłki lub dodatki pielęgnacyjne.

Mieszkańcy placówki mają swoje konta depozytowe. O sposobie wydawania pieniędzy z konta depozytowego osoby ubezważnioniej decyduje przedstawiciel ustawowy, natomiast pozostali mieszkańcy sami dysponują swoimi środkami pieniężnymi.

Średni koszt utrzymania mieszkańca za 2017 r. wynosił 3.539,72 zł miesięcznie, natomiast za 2018 r. 3.884,81 zł miesięcznie.

Standard podstawowych usług świadczonych przez placówkę stanowią usługi bytowe, zapewniające zamieszkiwanie w godnych warunkach, usługi opiekuńcze, polegające na udzielaniu pomocy w podstawowych czynnościach życiowych i załatwianiu spraw osobistych, usługi wspomagające, polegające na uczestniczeniu w terapii zajęciowej, podnoszeniu sprawności i aktywizowaniu mieszkańców, a także umożliwienie zaspokajania potrzeb religijnych i kulturalnych.

W Domu Pomocy Społecznej w Bożenkowie znajdują się następujące pomieszczenia służące mieszkańcom: 26 pokoi mieszkalnych, dwu-, trzy- i czteroosobowych z łazienkami, jadalnia, sklepik terapeutyczny, kuchenka terapeutyczna, pracownia ortodydaktyczno-rewalidacyjna, pokój dziennego pobytu nr 1, pokój dziennego pobytu nr 2, sala gimnastyczna,

pokój gościnny, pracownia terapeutyczna (arteterapia), gabinet medycznej pomocy doraźnej, gabinet fizjoterapii, kaplica.

W kontrolowanej placówce organizuje się uroczystości okazjonalne, spotkania towarzyskie z zaprzyjaźnionymi placówkami pomocy społecznej. W roku 2017 i 2018 zorganizowano kolejne tj. XV i XVI uroczyste spotkanie rodzin podopiecznych placówki. Impreza ta organizowana jest cyklicznie i ma na celu zacieśnianie więzi rodzinnych oraz integrację całej społeczności placówki.

Kilka dni przez kontrolą grupa 10 mieszkańców wraz z opiekunami uczestniczyła w seansie filmowy w kinie CINEMA CITY w Bydgoszczy. Na dzień 30 listopada 2018 r. zaplanowano imprezę andrzejkową, na którą zaproszone są panie z zaprzyjaźnionego Domu Pomocy Społecznej w Koronowie.

Placówka zapewnia warunki do rozwoju samorządności, poprzez spotkania społeczności terapeutycznej, na których omawiane są bieżące problemy dotyczące funkcjonowania mieszkańców, relacji z pracownikami, zgłaszane są wnioski co do organizacji zajęć terapeutycznych. Placówka proponuje mieszkańcom różnorakie formy zajęć terapeutycznych kulturo-terapia, zajęcia ortodydaktyczno-rewalidacyjne, arteterapia, kinezyterapia, treningi umiejętności praktycznych i samoobsługowych, ergoterapia, zajęcia kulinarne.

Personel zajmujący się bezpośrednim zaspokajaniem potrzeb mieszkańców tworzy Dział Opiekuńczo-Terapeutyczny składający się z kierownika działu, specjalisty ds. medycznych, pracownika socjalnego (1 plus od 01 stycznia 2018 r. ½ etatu), 4 pielęgniarek, 14 opiekunów, 1 instruktora terapii zajęciowej, 1 instruktora terapii ruchowej, specjalisty ds. rewalidacji, psychologa (1/2 etatu), fizjoterapeuty. Pionami pomocniczymi są pokojowe, praczki, pracownicy kuchni.

W placówce istnieje konieczność obsadzenia zwolnionego stanowiska pielęgniarki (obecnie brak kandydatek na to stanowisko) oraz powstał wakat na stanowisku specjalisty terapii ruchem.

W 2017 r. przeprowadzono gruntowny remont w gabinecie medycznej pomocy doraźnej.

W kontrolowanym okresie, według oświadczenia nie stosowano środków przymusu bezpośredniego, zatem, mimo prowadzenia rejestru przypadków zastosowania przymusu bezpośredniego brak było wpisów.

W 2017 r. ...H... i ...I..., a w 2018 r. ...J..., ...K..., ...L... przeszli zabiegi operacyjne, na które przedstawiciele ustawowi wyrazili zgodę. Nie było potrzeby ingerencji sądu w tym przedmiocie.

W placówce znajduje się zeszyt odwiedzin, aczkolwiek nie wprowadzono wyznaczonych godzin odwiedzin, a mieszkańcy mają zapewniony swobodny kontakt z rodziną.

W placówce prowadzona jest książka skarg i wniosków, w której opisywana jest każda skarga i wniosek. Brak było skarg i wniosków mieszkańców, a pojawiły się skargi i wnioski przedstawicieli ustawowych. Przy racjonalnych skargach i wnioskach (o konsultację medyczną, o zakładanie skarpet uciskowych, bądź niezakładanie pieluch) znajdowała się adnotacja o sposobie ich załatwienia. Zdarzały się też wnioski opiekunów o dorobienie kluczy do pokoi dla mieszkańców, które z przyczyn bezpieczeństwa nie mogły zostać uwzględnione.

W kontrolowanym okresie mieszkańcy placówki nie sprawiali większych problemów. Jedynie opiekun prawny ...Ł..., ...Ł1... kwestionowała zasadność odpłatności za leki.

Z rozmów z mieszkańcami kontrolowanej placówki w osobach: ...M..., ...N..., ...O..., ...P..., ...R..., ...S..., ...T ... wynika, że mieszkańcy zadowoleni są z warunków panujących w kontrolowanej placówce i to zarówno z opieki medycznej, jak i warunków bytowych i opiekuńczych. Jedynie ...R..., który nie jest osobą ubezwłasnowolnioną i przebywa w placówce wraz z bratem, deklaruje chęć opuszczenia placówki i powrót do domu, natomiast ...S... wyrażał wolę przeniesienia do innego domu pomocy społecznej.

Wnioski

- W wyniku jednorazowej kontroli nie stwierdzam naruszeń przepisów prawa w działaniu Domu Pomocy Społecznej w Bożenkowie,
- Dokumentacja placówki prowadzona jest w sposób rzetelny i prawidłowy, poza wyżej opisanym wyjątkiem, aczkolwiek przyjęcie osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej do domu pomocy społecznej odbyło się zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- Mieszkańcy mają zapewnione bezpieczne i godne warunki życia oraz prawidłową opiekę,
- Nie zgłaszam uwag do pracy placówki w kontrolowanym zakresie.

SĘDZIA
SADU REJONOWEGO
Martyna Kulobinska